

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓ.ΚΑΙ ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓ/ΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α

Ταχ.Δ/νση:Σταδίου 29
Ταχ.Κώδικας:10110
Πληροφορίες:Ι.Μαθιουδάκη
Τηλέφωνο:2103368123

Αθήνα 9 - 4 - 2003

Αριθ Πρωτ:Φ.Επαγ.ασφ./ οικ.16

ΠΡΟΣ: Το Εθνικό Τυπογραφείο
Καποδιστρίου 34
10432 Αθήνα
(παρακαλούμε για δημοσίευση)

ΚΟΙΝ: Εθνική Αναλογιστική Αρχή

ΘΕΜΑ: Όροι λειτουργίας των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- 1.Τις διατάξεις της παρ.18 του άρθρου 7 του ν.3029/2002(160Α).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 23 και 27 του ν.1558/1985 (137Α),του άρθρου 5 του π.δ 437/1985(157Α) και του π.δ 372/1995 (201Α).
- 3.Την 80088/31-10-2001(1485Β)απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».
- 4.Την με αριθ. πρωτ. 5/8-4-03 γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής που συνεστήθη με το άρθρο 9 ν. 3029/2002.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1
Αναλογιστικές Αποτιμήσεις

1. Αναλογιστική αποτίμηση, είναι η αριθμητική εκτίμηση των παρούσων αξιών για τις εκροές, (υποχρεώσεις-παροχές προς τους ασφαλισμένους, λειτουργικά και λοιπά έξοδα) και τις εισροές, (εισφορές των ασφαλισμένων και της χρηματοδότης επιχείρησης, εισόδημα εξ επενδύσεων και λοιποί πόροι) ενός Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης με τη χρησιμοποίηση τεχνικών και μεθόδων της αναλογιστικής επιστήμης.
2. Οι αναλογιστικές αποτιμήσεις διακρίνονται σε τακτικές και έκτακτες. Οι τακτικές διενεργούνται σε ετήσια βάση. Οι έκτακτες διενεργούνται σε χρόνο μικρότερο του έτους, σε περίπτωση αλλαγής προγράμματος, διακοπής λειτουργίας του Ταμείου, συγχώνευσης ή διάσπασης του Ταμείου ή οσάκις συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι οι οποίοι καθιστούν αναγκαίες τις αναλογιστικές αποτιμήσεις για τη βιωσιμότητα του Ταμείου.

3. Ο προσδιορισμός της τεχνικής βάσης για τη διενέργεια των ετησίων τακτικών ή εκτάκτων αναλογιστικών αποτιμήσεων διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

α. Σύνεση σε σχέση με τις προσδοκίες εξέλιξης των οικονομικών και δημογραφικών μεγεθών,

β. Αναγνώριση των παραμέτρων και μεθόδων διεξαγωγής από τη Διεθνή Πρακτική και την Αναλογιστική Επιστήμη,

γ. Τεκμηρίωση των παραδοχών με βάση την τρέχουσα εμπειρία της κοινωνικο - οικονομικής κατάστασης της χώρας και των ειδικότερων στατιστικών και οικονομικών στοιχείων του Ταμείου.

δ. Ειδικά για τις τακτικές ετήσιες αποτιμήσεις, οι επιλογές των τεχνικών βάσεων, πρέπει να παρουσιάζουν χρονική συνέπεια, συνέχεια και σταθερότητα.

4. Για τη διενέργεια των αναλογιστικών αποτιμήσεων χρησιμοποιείται η μέθοδος της Προβλεβλήμενης Πιστωτικής Μονάδας (*Projected Unit Credit Method*) ή η μέθοδος της Προσεγγισθείσας Ηλικίας (*Attained Age Method*).

5. Το μέγιστο ύψος της απόδοσης των επενδύσεων σε μακροπρόθεσμη βάση που χρησιμοποιείται για την αναλογιστική αποτίμηση ενός ταμείου ισούται με πέντε τοις εκατό (5%).

Άρθρο 2

Μελέτες για την σχέση Περιουσίας - Υποχρεώσεων

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης συντάσσουν μελέτες, κάθε τρία χρόνια τουλάχιστον, για τη σχέση των περιουσιακών τους στοιχείων προς τις υποχρεώσεις τους και την ενδεδειγμένη στρατηγική των επενδύσεων του ταμείου με προοπτική όχι μικρότερη των δέκα ετών.

Άρθρο 3

Τεχνικά Αποθέματα

1. Τεχνικά Αποθέματα είναι :

α. Τα Μαθηματικά Αποθέματα, ήτοι το σύνολο των συσσωρευμένων υποχρεώσεων του Ταμείου όπως αυτές απορρέουν από το καταστατικό του και υπολογίζονται αναλογιστικώς, με βάση τα θεμελιωμένα δικαιώματα παροχών των ασφαλισμένων, των συνταξιούχων και δικαιούχων παροχών καθώς και των ασφαλισμένων που αποχώρησαν έχοντας θεμελιώσει δικαίωμα λήψης παροχών . Το ύψος των Μαθηματικών Αποθεμάτων υπολογίζεται κάθε χρόνο από αναλογιστή, βάσει των μεθόδων του άρθρου 1 αυτής της Υπουργικής Απόφασης και βάσει των ίδιων αρχών που πραγματοποιείται και η αναπροσαρμογή των αποθεμάτων, προκειμένου να καλύπτει τις εκάστοτε υποχρεώσεις παροχών του Ταμείου.

β. Το Απόθεμα μη Δεδουλευμένων Εισφορών, ήτοι το τμήμα των εισφορών που έχουν εισπραχθεί αλλά αφορούν κάλυψη κινδύνων και εξόδων της επόμενης οικονομικής χρήσης.

γ. Το Απόθεμα Εκκρεμών Ζημιών, ήτοι το προβλεπόμενο ποσό που πρέπει να διαθέτει το Ταμείο για την κάλυψη των ζημιών που επήλθαν στην υπό εξέταση οικονομική χρήση, αλλά δεν έχουν πλήρως διακανονιστεί εντός της χρήσης αυτής.

2. Τα Ταμεία Επαγγελματικής ασφάλισης τα οποία ακολουθούν κεφαλαιοποιητικό σύστημα υποχρεούνται σε σύσταση Μαθηματικών Αποθεμάτων και όσα ακολουθούν διανεμητικό σύστημα υποχρεούνται σε σύσταση αποθέματος μη δεδουλευμένων εισφορών και αποθέματος εκκρεμών ζημιών.

3. Στην περίπτωση που Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης ακολουθεί κεφαλαιοποιητικό και διανεμητικό σύστημα αναλόγως των κινδύνων που καλύπτει και των παροχών που χορηγεί, υποχρεούται σε χωριστή τήρηση των αντίστοιχων αποθεμάτων.

Άρθρο 4**Περιθώριο φερεγγυότητας**

1. Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, τα οποία εγγυώνται το ύψος των παροχών ή το ύψος της επενδυτικής απόδοσης υποχρεούνται να σχηματίζουν «Περιθώριο Φερεγγυότητας».

2. α) Το ύψος του Περιθωρίου Φερεγγυότητας για τις συνταξιοδοτικές παροχές, εφόσον υπάρχει σχετική εγγύηση για το ύψος τους ή το ύψος της επενδυτικής απόδοσης, υπολογίζεται:

$$4\% \times (M.A) \times \lambda_1$$

όπου (M.A) = Μαθηματικά Αποθέματα όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 1 αυτής της Υπουργικής απόφασης και

$$\lambda_1 = \max \left\{ 0,85, \frac{\text{Μαθηματικά Αποθέματα Ιδίας Κράτησης}}{\text{Συνολικά Μαθηματικά Αποθέματα}} \right\}$$

β) το ύψος του περιθωρίου φερεγγυότητας για τις λοιπές παροχές εφόσον υπάρχει εγγύηση για το ύψος τους, υπολογίζεται ως εξής:

$$18\% \times (\Sigma.E.E.) \times \lambda_2$$

όπου (Σ.Ε.Ε) = Συνολικές ετήσιες Εισφορές που αφορούν τις συγκεκριμένες παροχές και

$$\lambda_2 = \max \left\{ 0,50, \frac{\text{Αποζημιώσεις Ιδίας Κράτησης}}{\text{Συνολικές Αποζημιώσεις}} \right\}$$

3. Τα περιουσιακά στοιχεία που απαρτίζουν το Περιθώριο Φερεγγυότητας είναι τα κεφάλαια του Ταμείου, που είναι ελεύθερα υποχρεώσεων, δηλαδή δεν έχουν διατεθεί για ασφαλιστική τοποθέτηση ή για κάλυψη άλλων υφισταμένων προβλέψιμων υποχρεώσεων και είναι επενδεδυμένα σε έντοκα γραμμάτια και τραπεζικές καταθέσεις.

4. Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η άμεση κάλυψη του σχετικού περιθωρίου φερεγγυότητας υποβάλλεται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή για έγκριση, πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης, έως τριών ετών κάλυψης της υφιστάμενης διαφοράς.

Άρθρο 5**Ασφαλιστική τοποθέτηση**

1. Ασφαλιστική τοποθέτηση είναι η διάθεση περιουσιακών στοιχείων για κάλυψη των υποχρεώσεων του Ταμείου σε τεχνικά Αποθέματα με στόχο τη διασφάλιση των συμφερόντων των μελών του, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 15 του άρθρου 7 του ν. 3029/02, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Τα περιουσιακά στοιχεία της ασφαλιστικής τοποθέτησης αποτελούν μετοχές, ομόλογα και ομολογίες εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί στην Ελλάδα ή σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και είναι εισηγμένα σε αναγνωρισμένες χρηματιστηριακές αγορές, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων ή οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) που εμπίπτουν στην Οδηγία 85/611/ΕΟΚ (ΕΛ 375/31-12-85) και λειτουργούν σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., κρατικά ομόλογα, έντοκα γραμμάτια, τραπεζικές καταθέσεις και ακίνητα.

3. Μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο διατίθενται σε ασφαλιστική τοποθέτηση μέχρι ποσοστού 5% επί του αναφερόμενου στο άρθρο 7 παρ.15 του ν. 3029/02 ποσοστού, εφόσον οι εκδότες τους διέπονται από το ελληνικό δίκαιο ή από το δίκαιο άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. ή της Ε.Ο.Χ. και εφόσον δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές.

4. Τα περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται σε Ασφαλιστική Τοποθέτηση καλύπτουν το σύνολο των υποχρεώσεων του Ταμείου σε τεχνικά Αποθέματα. Σε αντίθετη περίπτωση υποβάλλεται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή για έγκριση, Πρόγραμμα Βραχυπρόθεσμης Χρηματοδότησης των Ελλειμμάτων μεγίστης διάρκειας τριών ετών.

5. Η τακτοποίηση των υποχρεώσεων των Ταμείων σε Ασφαλιστική Τοποθέτηση, ολοκληρώνεται την 31^η Μαρτίου εκάστου έτους με περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης οικονομικής χρήσης.

Άρθρο 6

Ειδικά Χαρακτηριστικά Περιουσιακών Στοιχείων Ασφαλιστικής Τοποθέτησης

1. Ακίνητα

Είδος : τα ακίνητα πρέπει να είναι εκμεταλλεύσιμα εντός σχεδίου και σε πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων.

Αξία: για ακίνητα εντός Ελλάδας, η αξία διάθεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την αντικειμενική τους αξία προσυζητημένη κατά 20%, ενώ για ακίνητα εκτός Ελλάδος, η αξία τους θα υπολογίζεται με βάση την αξία κτήσεως και των αρχών εκτίμησης που ισχύουν στη χώρα όπου βρίσκεται το ακίνητο.

Δικαιολογητικά: επικυρωμένα αντίγραφα των συμβολαίων ιδιοκτησίας και πιστοποιητικά μεταγραφής και βαρών καθώς και πιστοποιητικά των κτηματολογικών γραφείων, τα οποία θα έχουν εκδοθεί εντός του προηγούμενου της υποβολής τους μηνός. Όταν τα ακίνητα βρίσκονται εκτός της Ελλάδος, τα ανωτέρω υποβάλλονται με επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Τα πιστοποιητικά μεταγραφής και βαρών, πρέπει να φέρουν επίσημη επικύρωση της γνησιότητάς τους και να συνοδεύονται από ανάλυση του τρόπου υπολογισμού της αξίας διάθεσής τους.

2. Μετοχές – Μεταβιβάσιμα Αξιόγραφα (εξομοιούμενα με μετοχές) –Ομολογίες Εταιρειών.

Αξία: η αποτίμηση της αξίας των ανωτέρω χρεογράφων γίνεται με βάση το μέσο όρο της τιμής τους, κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα, που προηγείται το κλείσιμο της οικονομικής χρήσης. Η αποτίμηση μη εισηγμένων σε χρηματιστήριο μετοχών γίνεται με βάση την εσωτερική λογιστική αξία όπως προκύπτει με βάση το νόμιμο συνταγμένο τελευταίο ισολογισμό.

Δικαιολογητικά: αποστολή αναλυτικής κατάστασης, με το κλείσιμο της οικονομικής χρήσης και δυνατότητα ηλεκτρονικής άμεσης πρόσβασης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής στα σημεία διαχείρισης των σχετικών χαρτοφυλακίων. Τα ανωτέρω στοιχεία θα συνοδεύονται από τεκμηριωμένη έκθεση των υπευθύνων διαχείρισης του χαρτοφυλακίου, με εκτιμήσεις των συντελεστών επικινδυνότητας των επενδυθέντων κεφαλαίων. Στην περίπτωση των μη εισηγμένων μετοχών οι τελευταίοι νόμιμα συνταγμένοι ισολογισμοί.

3. Έντοκα Γραμμάτια και Τραπεζικές Καταθέσεις

Αξία: αποτιμώνται με βάση την τρέχουσα αξία τους, που υπολογίζεται από την αξία κτήσεως και τους δεδουλευμένους τόκους, κατά την ημερομηνία κλεισίματος της οικονομικής χρήσης, αφού αφαιρεθούν οι όποιες υποχρεώσεις που προκύπτουν από την κατοχή τους.

Δικαιολογητικά: σχετική κατάσταση των τραπεζών και δυνατότητα ηλεκτρονικής άμεσης πρόσβασης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

4. Αμοιβαία κεφάλαια

Αξία : αποτιμώνται με βάση το μέσο όρο της τιμής εξαγοράς των τίτλων των μεριδίων κατά την διάρκεια του τελευταίου μήνα πριν το κλείσιμο των οικονομικών καταστάσεων. Από την αξία αυτή αφαιρείται κάθε υποχρέωση που απορρέει από την κατοχή τους.

Δικαιολογητικά : τα αντίγραφα των σχετικών τίτλων.

Άρθρο 7

Κανόνες Επενδύσεων

1. Οι επενδύσεις γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 15 του ν. 3029/02, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Οι επενδύσεις του συνόλου των κεφαλαίων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης διέπονται από τις αρχές της συνετής-συντηρητικής διαχείρισης, της διασποράς και ποιότητας των επενδυτικών επιλογών, ώστε να επιτυγχάνεται η ασφάλεια, η αποδοτικότητα και η ευκολία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων που διατίθενται σε ασφαλιστική τοποθέτηση. Επίσης, πρέπει να παρακολουθείται συστηματικά και να διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα ο βαθμός επικινδυνότητας του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

Άρθρο 8 **Αντασφάλιση**

1. Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, τα οποία εγγυώνται το ύψος των παροχών ή το ύψος της επενδυτικής απόδοσης υποχρεούνται σε επαρκή αντασφαλιστική κάλυψη, η οποία τεκμηριώνεται από σχετική μελέτη που λαμβάνει υπόψη την φύση και το μέγεθος των κινδύνων καθώς και το πλήθος των καλυπτομένων μελών.

Δεν παρέχονται παροχές λόγω αναπηρίας και θανάτου κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας του Επαγγελματικού ταμείου, εκτός εάν οι κίνδυνοι αυτοί καλύπτονται με αντασφάλιση.

2. Όλες οι αντασφαλιστικές συμβάσεις καθώς και συνοπτικό σημείωμα με τα βασικά χαρακτηριστικά τους κοινοποιούνται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή από τον υπεύθυνο Αναλογιστή του Ταμείου.

Άρθρο 9 **Ετήσιες Εκθέσεις και Οικονομικές καταστάσεις**

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης υποβάλλουν ετησίως στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή μέχρι την 31^η Μαρτίου εκάστου έτους:

- 1) Ισολογισμό.
- 2) Λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσεως για κάθε κίνδυνο-παροχή.
- 3) Ετήσια Έκθεση Διοικήσεως.
- 4) Αναλογιστική Έκθεση.
- 5) Έκθεση Ορκωτών Ελεγκτών.

Άρθρο 10 **Στοιχεία που υποβάλλονται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή**

1. Αποδεικτικά στοιχεία συνοχής αρχών Επενδυτικής Πολιτικής.

Κάθε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης με το κλείσιμο της οικονομικής του χρήσης υποβάλλει στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή αποδεικτικά στοιχεία για τη συνοχή των αρχών της επενδυτικής του πολιτικής, στα οποία αναφέρονται οι αποκλίσεις στις αποσεις και τοποθετήσεις των επενδυθέντων περιουσιακών στοιχείων έναντι των προγραμματισθέντων.

2. Απόδειξη Καταβολής Εισφορών

Με το κλείσιμο κάθε οικονομικής χρήσης υποβάλλεται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή ειδικό έντυπο απόδειξης καταβολής των εισφορών, στην οποία αποτυπώνονται οι αποκλίσεις από τις αναλογούσες εισφορές ανά μήνα και συνολικά για το έτος.

3. Περιουσιακή Κατάσταση

Κάθε χρόνο, υποβάλλεται στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή αναλυτική κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου κατά κατηγορία περιουσιακών στοιχείων (μετοχές, ακίνητα, ομόλογα κλπ) και υποχρεώσεων (Τεχνικά Αποθέματα, Περιθώριο Φερεγγυότητας).

Άρθρο 11 **Ενημερωτικό Δελτίο Ασφαλισμένων**

Μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικής χρήσης το Ταμείο υποχρεούται να αποστέλλει σε κάθε ασφαλισμένο βεβαίωση καταβολής εισφορών και ειδικό ενημερωτικό δελτίο σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 20 και 21 του άρθρου 7 του ν.3029/2003 καθώς και τη γενική εικόνα των μεγεθών του Ταμείου.

Άρθρο 12 **Λογιστική Οργάνωση**

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης για την τήρηση των λογιστικών τους βιβλίων υποχρεούνται να εφαρμόζουν το κλαδικό λογιστικό σχέδιο για τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (π.δ. 80/97 ΦΕΚ 68 Α΄ 8-5-97), σε συνδυασμό με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Άρθρο 13 **Τήρηση μητρώου**

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης τηρούν ενιαίο τύπο μητρώου ασφαλισμένων μελών σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 14 **Θεματοφύλακες – Διαχειριστές Επενδύσεων**

Οι διαχειριστές επενδύσεων και οι θεματοφύλακες που ορίζονται από τα αρμόδια όργανα των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης υποχρεούνται να κατέχουν τις απαιτούμενες από την ισχύουσα νομοθεσία άδειες. Αν είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. υποχρεούνται να κατέχουν τις άδειες που προβλέπονται από τις οδηγίες 85/611/ΕΟΚ, 92/96ΕΟΚ και 2000/12/ΕΚ και τις οδηγίες 93/22/ΕΟΚ ή 2000/12/ΕΚ και 85/611/ΕΟΚ αντιστοίχως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στο τεύχος Β της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΡΟΒ.ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική διανομή

- 1.Γραφείο κ.Υφυπουργού
- 2.Γραφείο κ.Γεν.Γραμματέα
- 3.Γραφείο κ.Γεν.Δ/ντριας Κοιν.Ασφ.
4. Δ/νση Επαγγελματικής Ασφάλισης